

ÎNCHEIERE

16 decembrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Jacotă Ion,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Jacotă Ion și Jacotă Claudia împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipiului Chișinău, Cotună Mihail, Talpă Angela, persoană terță Cotună Veaceslav privind anularea răspunsului, obligarea repartizării spațiului locativ și evacuarea din imobil,

împotriva deciziei din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 11 decembrie 2015 Jacotă Ion și Jacotă Claudia au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, Cotună Mihail, Talpă Angela, persoană terță Cotună Veaceslav privind obligarea emiterii actului administrativ, repartizarea spațiului locativ și evacuarea din imobil.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 05 octombrie 2015 au depus către autoritățile publice cerere prealabilă prin care au solicitat emiterea deciziei de repartizare familiei lor a odăii nr. XXX din căminul situat în XXX și eliberarea ordinului de repartiție conform legislației în vigoare. La 13 noiembrie 2015, au recepționat răspunsul din 11 noiembrie 2015 emis de Direcția generală locativ comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, în care s-a indicat că cererea prealabilă va fi examinată suplimentar numai în cazul prezentării planului actualizat al încăperii elaborat de organul cadastral și achitarea serviciilor comunale.

Au menționat că nu sunt de acord cu refuzul Consiliului mun.Chișinău și refuzul tacit al Primăriei mun.Chișinău, deoarece Jacotă Ion se află la evidență pentru acordarea spațiului locativ pentru îmbunătățirea condițiilor de trai de aproximativ 20 ani. Din 15 octombrie 1993 au format o familie și din căsătorie s-au născut trei copii: XXX – născut la XXX, XXX – născut la XXX și XXX – născută la XXX. Toți locuiesc în odaia nr. XXX din căminul situat pe XXX. Dreptul de proprietate asupra imobilului respectiv se confirmă prin ordinul de repartiție nr. 0111976 din 16 iunie 2006 eliberat prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 575/2-d din 31 mai 2006. Această odaie are o suprafață de

11,2 m² și nu are bloc sanitar, condițiile de trai fiind în afara standardelor pentru un mod de viață decent.

Au relatat că, XXX este XXX, copilul XXX suferă de XXX, XXX are XXX și Jacotă Claudia suferă de XXX, iar condițiile de trai favorizează dezvoltarea și evoluția bolilor. Jacotă Ion este angajat al ÎMGFL nr. 8 și se află la evidență pentru îmbunătățirea condițiilor de trai. Se afla pe poziția nr. 3 în lista persoanelor care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai, ulterior a ajuns pe poziția nr. 8, iar prin răspunsul nr. 266/10 din 02 martie 2010 i s-a comunicat că se află pe poziția nr. 219.

Au specificat reclamantii că la același etaj se află odaia nr. XXX, alăturată, care și solicită să le fie repartizată. Această odaie nu este repartizată nimănui, fapt ce se confirmă prin actul din 26 ianuarie 2009 emis de Eduard Patric procuror al Secției investigații financiar economice și protecția drepturilor omului, care și a constatat ocuparea abuzivă de către Cotună Mihail a acestei odăi.

Prin decizia din 12 august 2009 a Curții de Apel Chișinău și prin decizia din 24 martie 2010 a Curții Supreme de Justiție s-a constatat ocuparea abuzivă de către Cotună Mihail a odăii nr. XXX. În aceste circumstanțe, consideră reclamantii că Cotună Mihail nu are nici un drept asupra odăii nr. XXX și urmează a fi evacuat.

Au opinat reclamantii că cererea lor urma a fi examinată în ordine prioritară cu acordarea spațiului locativ în cel mai scurt timp, deoarece familia lor se află la evidență de mai mulți ani pentru îmbunătățirea condițiilor de trai, au trei copii, sunt o familie cu venituri mici, iar odaia în care locuiesc nu corespunde standardelor tehnice.

Au solicitat reclamantii obligarea Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău să emită decizie privind repartizarea familiei Jacotă a odăii nr. XXX din căminul din XXX, cu eliberarea ordinului de repartiție, evacuarea forțată a lui Cotună Mihail din odaia nr. XXX din căminul din XXX cu obligarea să nu creeze obstacole la instalarea și folosirea odăii nr. XXX de către reclamantii.

În cadrul examinării cauzei, reclamantii au depus cerere de concretizare (f.d.66, vol. I), în care, cu referire la răspunsurile autorităților în procedura administrativă, au completat pretențiile cu solicitarea de anulare a răspunsului nr. J-2119/15 din 11 noiembrie 2015 emis de Direcția generală locativ comunală și amenajare.

Prin hotărârea din 09 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă cererea de cehmare în judecată înaintată de Jacotă Ion și Jacotă Claudia împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, Cotună Mihail, Talpă Angela, terț Cotună Veaceslav privind anularea răspunsului, obligarea repartizării spațiului locativ și evacuarea din imobil.

Manifestând dezacordul cu hotărârea instanței de fond, Jacotă Ion și Jacotă Claudia, la 16 iunie 2020 au depus apel nemotivat, iar la 17 iulie 2020 apelul motivat împotriva hotărârii din 09 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în termenul stabilit de lege, solicitând casarea hotărârii contestate și pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Jacotă Ion și Jacotă Claudia și a fost menținută hotărârea din 09 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea deciziei, Curtea de Apel Chișinău a menționat că Jacotă Ion și Jacotă Claudia nu dispun de calitatea de subiect cu drept de sesizare a instanței de judecată, în vederea evacuării persoanelor or, nu au probat dreptul de dispoziție asupra imobilului menționat. Cu referire la argumentul apelanților/recurenților precum că, în camera nr.

XXX din blocul XXX care actualmente este liberă, urmează să se instaleze familia lui Jacotă Ion compusă din 5 persoane și care este luată la evidența pentru îmbunătățirea condițiilor locative de către Primăria mun. Chișinău, instanța de apel a notat că, dreptul apelanților urmează a fi privit prin prisma dreptului celorlalte 218 persoane care deja sunt incluse în Lista persoanelor care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai și au fost incluse în listă anterior apelanților.

A specificat instanța de apel că alte argumente ale apelanților, le consideră irelevante și inadmisibile, dat fiind faptul că aceștia prezintă eronat circumstanțele cauzei.

La 10 octombrie 2020 (ștampila de pe plicul poștal), Jacotă Ion a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a invocat că decizia Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată și lipsită de suport juridic, deoarece instanța de apel nu a dat o apreciere corectă circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei, nu a aplicat și interpretat corect normele de drept material și procedural, motive din care urmează a fi casată integral, cu adoptarea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

A indicat recurentul că la emiterea deciziei, instanța de apel a ignorat și a lăsat fără apreciere juridică corectă și necesară, toate probele, argumentele și raționamentele invocate de către Jacotă Ion și Jacotă Claudia. De asemenea, au fost neglijate fără nici o justificare, toate probele/înscrierile pertinente din prezentul dosar ce denotă dreptul locativ prioritar al familiei Jacotă Ion compusă din 5 persoane (cu trei copii) din care doi membri sunt persoane XXX, la instalarea în camera nr. XXX din blocul XXX.

Recurentul a specificat că atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, autoritățile publice nu au neagat dreptul apelanților la obținerea spațiului locativ, însă realizarea acestui drept urmează să fie înfăptuit în ordinea consecutivității rândului persoanelor luate la evidență. Or, în caz contrar vor fi afectate drepturile persoanelor care de asemenea întrunesc condițiile prevăzute de lege, fiind incluse în liste anterior reclamanților. Din sensul pct. 33 al Regulamentului cu privire la modul de acordare a încăperilor de locuit în R.S.S. Moldovenească, aprobat prin Hotărârea Sovietului Miniștrilor al RSSM nr. 405 din 25 noiembrie 1987 (abrogat la 30 iunie 2017, în vigoare la data înaintării cererilor de către reclamanți), încăperile de locuit se acordă cetățenilor potrivit ordinii de succesiune stabilite în liste, ținându-se seama de timpul luării la evidență și înscrierii în rând și în dependență de mărimea spațiului locativ, dat în exploatare și eliberat în centrul populat respectiv.

A opinat recurentul că, instanța de apel a apreciat probele prezentate de către părți selectiv și arbitrar, lucru care s-a finalizat cu formularea unor concluzii eronate, superficiale, unilaterale și subiective ce lezează esențial dreptul fundamental al reclamantului/apelantului privitor la locuință și dreptul fundamental la satisfacția efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile și interesele legitime.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile

de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat la data de 23 septembrie 2020 decizia contestată în prezența părților la proces. Decizia Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților la proces și recepționată de către recurent la data de 09 octombrie 2020 (f.d. 102).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Jacotă Ion s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 12 octombrie 2020, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 11 noiembrie 2020 în adresa participanților la proces, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 20 noiembrie 2020 Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipiului Chișinău, au depus referință la recursul depus de Jacotă Ion, prin care au solicitat respingerea recursului cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond.

La 24 noiembrie 2020, intimații Mihail Cotună, Angela Talpă și Veaceslav Cotună, reprezentați de avocatul Veaceslav Crăciun, au depus referință la recursul depus de Jacotă Ion, prin care au solicitat respingerea recursului cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în

circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Jacotă Ion, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Jacotă Ion se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh